

De financiële wereldtop zit hier en wil aandacht

Beurshandelaren behoren in Amsterdam tot een uitstervend ras. Optiehandelaren hebben de macht overgenomen. Amsterdamse handelshuizen behoren tot de wereldtop. 'Amsterdamse optiehandel is een exportproduct.'

MICHIEL COUZY

Van de beurshandel op de vloer is in Amsterdam weinig meer over. Computers hebben er de macht overgenomen, schreeuwende handelaren zijn verdwenen door grote schermen. Het beursbedrijf, ooit het hart van financieel Amsterdam, is onderdeel van een internationaal conglomeraat. Desondanks is er nog volop handel op de vloer van het beursgebouw op Beursplein 5. Optiehandelaren hebben er de macht overgenomen.

Handelaren van All Options, allemaal mannen, turen naar grote computerschermen. In de hoek volgt een klas beloftevolle academici een cursus optiehandel. All Options handelt in, de naam zegt het al, opties. De computers werken dagelijks vele duizenden koop- of verkooporders af. Als de prijs van een optie verandert, kan de computer binnen een paar microseconden reageren. Vandaar dat er wordt gesproken over flitshandel. "Als data-verkeer geluid zou maken, was het lawaai niet te harden en zouden we hard weggrennen," zegt Joost van der Laan van All Options.

In Amsterdam worden dagelijks gemiddeld een half miljoen derivaten verhandeld. Opties en futures vallen daaronder.

All Options is één van de 175 handelshuizen op de Amsterdamse optiebeurs en daarnaast zijn er nog 229 aan de effectenbeurs. De grote vier van deze Amsterdamse handelshuizen – Optiver, All Options, IMC en Flow Traders – hebben honderden mensen in dienst en diverse vestigingen in het buitenland, zoals in Amerika, Singapore en China. Zij handelen voor eigen rekening en hebben dus geen klanten. Daarnaast 'maken zij de markt', zoals dat heet. Door hun koop- en verkooprijzen (bied- en laatprijzen) te openbaren, zijn ze onmisbaar voor de handel in bijvoorbeeld opties.

Deze partijen behoren zonder meer tot de wereldtop, zegt Robin Fransman, adjunct-directeur van Holland Financial Centre, de organisatie die als doel heeft Nederland en dus Amsterdam te promoten als financieel centrum. "Ze bedienen vanuit Nederland een behoorlijk deel van de wereld."

Volgens Cees Vermaas, topman van de Amsterdamse beurs, is de stad dankzij deze handelshuizen uitgegroeid tot 'het Chicago aan de Amstel'. "Chicago heeft de grootste handelsbeurs in derivaten, zoals aandelen- en indexopties. Handel in die omvang bestaat verder bijna alleen in Amsterdam. Binnen Europa zijn we uniek."

De concurrentie komt vooral uit

Amerika, waar met name Getco en Citadel groot zijn, maar binnen Europa kennen de Nederlandse partijen geen gelijke, stellen betrokkenen.

Het is een sector die nog altijd groeit, in weerwil van de economische crisis. Zo is Flow Traders, een Amsterdamse marktmaker die in financiële producten handelt, in zes jaar tijd uitgegroeid van een startend bedrijf met zes medewerkers tot een multinational met meer dan honderd man, met vestigingen in Amsterdam, Singapore en New York. "Onze markt is tijdens de crisis niet gekrompen," zegt Jan de Bolle van Flow Traders.

Ook All Options heeft vacatures. "Deze sector heeft de crisis goed doorstaan," zegt Van der Laan. De koersdalingen na de val van de banken en de enorme beurshandel die daarmee gepaard ging, zorgden voor gouden tijden voor de handels-

handel en de computers begrijpen."

Die handelshuizen willen graag bij elkaar zitten en deze bundeling van kennis trekt weer buitenlandse partijen aan. Van de 175 handelshuizen op de Amsterdamse optiebeurs komen er 91 uit het buitenland. Ook de Amerikaanse grootmachten Getco en Timberhill zijn vanuit het buitenland actief in de Amsterdamse handel. "Ik weet dat er meer interesse is onder buitenlandse partijen, met name uit Amerika, om hiernaartoe te komen," zegt Vermaas van beursbedrijf NYSE Euronext in Amsterdam. "De kracht van de bestaande handelshuizen biedt de stad enorme mogelijkheden."

De Amsterdamse handelshuizen zitten verspreid over de stad. Ongeveer 25 zijn gevestigd op Beursplein 5. Het beursgebouw verwacht binnenkort drie nieuwe handelshuizen te verwelkomen. En er zit nog een aantal nieuwkomers in de pijplijn.

Deze handel levert niet heel veel banen op voor Amsterdam, hooguit een paar duizend. "Het is een kleine sector, maar wel zeer lucratief," zegt Menkveld. "Deze handelaren verdienen relatief veel. Dat geld geven ze weer uit in de stad en ze betalen bovengemiddeld belasting. Die mensen wil je wel in de stad hebben."

Beurstopman Vermaas noemt de optiehandel zelfs een exportproduct voor de stad. "Amsterdamse bedrijven zijn actief in diverse continenten, waaronder Azië. Wij willen daar als beursbedrijf ook voet aan de grond krijgen. De Amsterdamse handelshuizen kunnen voor ons een voorpost zijn."

Toch is de toepositie van de Amsterdamse handelshuizen buiten het eigen wereldje niet erg bekend. In de promotie van Amsterdam als financieel centrum spelen deze partijen geen voorname rol, in tegenstelling tot banken, verzekeraars en pensioenfondsen. Maar juist die partijen hebben het moeilijk: banken en verzekeraars hebben de afgelopen jaren de hand moeten houden bij de staat en pensioenfondsen hebben grote moeite de uitkeringen aan gepensioneerden te garanderen.

"De aandacht voor handelshuizen is absoluut onvoldoende," vindt econoom Menkveld. Robin Fransman van Holland Financial Centre, de organisatie die verantwoordelijk is voor de promotie, erkent dat optiehandel slechts een kleine rol speelt in de lobby. "We hebben het over een onbekende sector," zegt hij. Jan de Bolle van Flow Traders: "Onze sector is een beetje geheim-

'Veel geld verdienen kan, maar het hoeft niet'

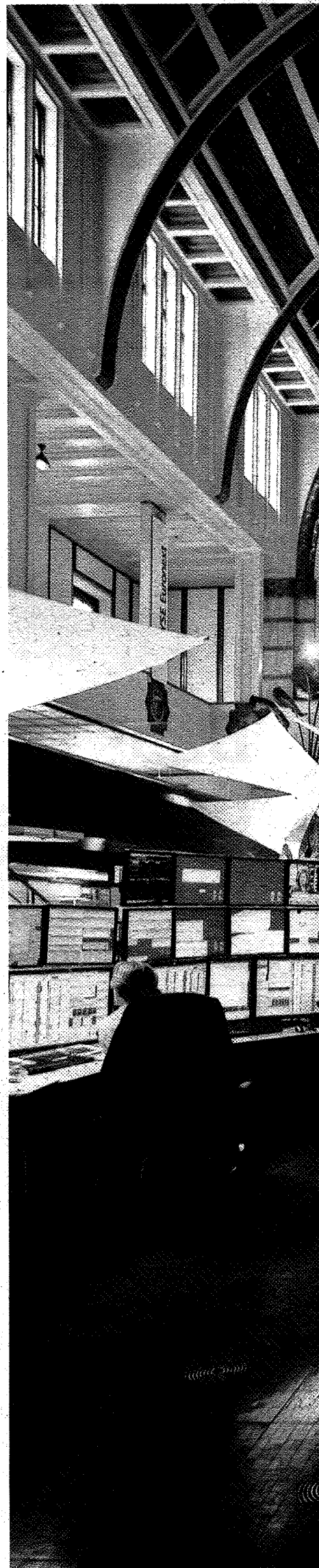
huizen, die het moeten hebben van een levendige beurs.

Op dit moment merken ze de keerzijde van de crisis: het beursklimaat is slecht, waardoor de handel op een laag pitje staat. "Het is met deze kleine beursomzetten erg moeilijk geld te verdienen," zegt Van der Laan.

De marges zijn klein, dus moeten bedrijven als All Options enorme partijen kopen en verkopen om winst te maken. "Toch nemen wij in deze tijd mensen aan. Die hebben wij nodig om geld te verdienen."

Dat Amsterdamse handelshuizen zo'n vooraanstaande positie innemen, is grotendeels historisch bepaald. De stad herbergt de oudste optiebeurs van Europa, opgericht in 1978. Veel handelaren die door computers van de beursvloer zijn verdreven, hebben hun eigen bedrijfjes opgezet.

"Amsterdam heeft een grote traditie op dit gebied," zegt econoom Albert Menkveld, die voor de Vrije Universiteit en de Duisenberg School of Finance onderzoek doet naar de handelshuizen. "In Amsterdam is hierdoor veel kennis beschikbaar. Hier zitten de goede mensen die de

Schreeuwende handelaren zijn verdwenen

zinnig, we komen niet vaak in de krant en daarom zijn we nog niet zo bekend bij politici."

Volgens Menkveld is meer aandacht voor de sector absoluut noodzakelijk, want de positie van de Amsterdamse handelshuizen komt onder druk te staan. "Kijk eens wat er allemaal in Azië gebeurt. De handelaren daar krijgen een betere opleiding en gaan naar Amerika om het vak te leren. Vanuit Azië zal de concurrentie toenemen. En in New York is een universitaire opleiding in deze

De grote vier

IMC

Opgericht in 1989
Gevestigd aan de Zuidas
Meer dan zeshonderd werknemers
Kantoren in Amsterdam, New York, Chicago, Hongkong, Sydney en Zug.

Optiver

Opgericht in 1986
Gevestigd aan de Zuidas
Meer dan zeshonderd werknemers
Kantoren in Amsterdam, Chicago en Sydney.

All Options

Opgericht in 1998 (2008 overname Saen)
Gevestigd op Beursplein 5
Meer dan driehonderd werknemers
Kantoren in Amsterdam, Hongkong, Chengdu, Willemstad en Zug.

Flow Traders

Opgericht in 2004
Gevestigd in het Init-gebouw, Oostenburgereiland
Meer dan honderd werknemers
Kantoren in Amsterdam, Singapore en New York.

van de beursvloer. Optiehandelaren van All Options bedienen daar nu de razendsnelle computers.

FOTO BART KOETSIER

Snelheid zelfs een probleem

De Amsterdamse handelshuizen oogsten kritiek met hun razendsnelle aan- en verkopen van financiële producten. Toch doen ze meer goed dan kwaad, zegt econoom Albert Menkveld.

Scherpschutters worden ze genoemd. Amsterdamse handelshuizen als Optiver, IMC, All Options en Flow Traders zijn met hun supercomputers in staat zo snel te kopen en te verkopen dat kleinere beleggers afhaken. Die kunnen eenvoudigweg niet op tegen deze krachtpatsers.

Bovendien hebben grote handelshuizen veel invloed op de handel, omdat zij in één keer grote partijen opties of andere financiële producten kopen of juist in de markt zetten. Deze enorme volumes vergroten de schommelingen op de beurs en maken de handel grilliger. Dit was vooral te merken tijdens de financiële crisis, toen de beurzen alle kanten op schoten.

Europese toezichthouders staan te trappelen om de sector met regels te bestoken.

De handelshuizen zelf verwerpen deze kritiek. Ze zijn juist de smeerolie van de beurs. Door hun bied- en laatprijzen te openbaren, maken ze handel mogelijk. "Zonder ons is er geen handel," zegt Joost van der Laan van handelshuis All Options. "Wij maken de markt niet volatiel, daar is altijd een andere partij voor nodig, die koopt of verkoopt."

Albert Menkveld, econoom aan de Vrije Universiteit en de Duisenberg School of Finance, doet onderzoek naar de effecten van de flitshandel. Hij ziet de handelshuizen voorlopig meer als smeerolie dan als obstakel.

Natuurlijk staan kleinere partijen op achterstand, doordat ze niet zo snel kunnen handelen, stelt hij. "Het kan gebeuren dat zo'n kleine handelaar iets wil verkopen, maar dat er ineens goed nieuws naar buiten komt. Zo'n handelaar wil zijn product uit de verkoop halen, omdat de prijs door dat nieuws omhoog zal gaan. Maar een groot handelshuis reageert zo snel op het goede nieuws, dat die zo'n stuk al heeft gekocht voordat de kleine handelaar het uit de markt kan nemen."

Daar staat tegenover dat snelle handelshuizen ervoor hebben gezorgd dat de transactiekosten omlaag zijn gegaan. Door de

Kleine belegger kan soms niet op tegen de krachtpatsers

enorme hoeveelheid handel nemen de verschillen af tussen bied- en laatprijzen.

Menkveld pleit dan ook voor niet al te strenge regelgeving. Hij adviseert om de snelle verbindingen van de handelshuizen open te houden, maar het gebruik daarvan te beperken.

Dan kunnen handelshuizen hun snelheid wel gebruiken om producten in de verkoop te zetten, maar niet om op een agressieve manier koopjes uit de markt te plukken.

snelle handel opgezet. Amsterdam moet tegengas geven."

De stad heeft met de Duisenberg School of Finance inmiddels een financiële topopleiding, maar daarin speelt de optiehandel geen grote rol.

De handelshuizen merken nu al dat het erg lastig is aan geschikt personeel te komen. "Nederland heeft niet heel veel toptalent," zegt Van der Laan van All Options. Het bedrijf zoekt mensen die een computer kunnen besturen. "Handelaren moeten de computers voeden met

informatie, zodat die sneller functioneren."

De helft van het personeel heeft een achtergrond als automatiseerder. Ook econometristen zijn gewild in dit wereldje. "Maar die zijn ook in trek bij grote bedrijven als Shell."

De optiehandel is de afgelopen jaren compleet van karakter veranderd. De tijd van de slimme markt-koopmannen, die op de achterkant van een hierviltje razendsnel konden uitrekenen wanneer ze moesten kopen of verkopen, is allang

voorbij. De gouden kettingen en zongebruinde hoofden zijn goeddeels verdwenen. Maar snel geld verdienen kan nog altijd.

De meeste handelaren zijn weliswaar in loondienst, de bonussen zijn aantrekkelijk. "Maar daar moeten ze wel veel voor doen," zegt De Bolle van Flow Traders. "Onze mensen moeten keihard werken, van zeven uur 's ochtends tot zeven uur 's avonds. En we belonen geen roekeloos gedrag. Veel geld verdienen kan, maar het hoeft niet."